

✧ Texty na tento týden - Genesis 46-50

✧ Základní verš

„Izrael se usadil v egyptské zemi, na území Gošenu. Zabydleli se v ní, rozplodili se a velmi se rozmnožili.“ (Gn 47:27)

Kniha Genesis popisuje poslední roky Jákoba a pak Josefa. Vidíme Jákoba (Izraele), jak odchází z Kenaanu (Gn 46), aby se usadil v Egyptě (Gn 47) a tam zemřel (Gn 49,29–50,14). I v egyptském prostředí se však vynořuje perspektiva zaslíbené země (Gn 50,24.25).

Jakmile Jákob dorazil do Egypta, požehnává faraóna (Gn 47,7–10), čímž plní (samozřejmě jen částečně) Hospodinovo zaslíbení dané Abrahamovi, že bude požehnáním pro národy (Gn 12,3). Později, těsně před smrtí, Jákob dává požehnání Josefovým synům (Gn 48). Jákob žehná i svým vlastním synům a vyslovuje působivé předpovědi týkající se každého z nich v kontextu budoucích dvanácti kmenů Izraele (Gn 49,1–28).

Skutečnost, že Izrael „přebývá“ v exilu v Egyptě jako cizinec, je však v napětí s nadějí na zaslíbenou zemi. A přestože samotná kniha Genesis končí zprávou o synech Izraele v Egyptě, některá poslední Josefova slova poukazují na jiné místo: „Já umírám, ale Bůh vás jistě navštíví a vyvede vás odtud do země, kterou přísežně slíbil Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi“ (Gn 50,24).

✧ Osnova lekce:

Při studiu poslední lekce se dostáváme nejen na závěr celé knihy Genesis, ale také sledujeme závěrečnou část osudu Josefa a jeho rodiny, se kterou se po letech opět setkává. Ta se na další léta přesouvá do Egypta, ale dále žije s nadějí na domov, který jim Bůh zaslíbil.

- Gn 46:1–5 - Jákob putuje za Josefem (neděle)
- Gn 47:1–7 - Jákob v Egyptě (pondělí)
- Gn 48:13–16 - Jákob žehná Josefovým synům (úterý)
- Gn 49:8–12 - Jákob žehná vlastním synům (středa)
- Gn 50:22–26 - Naděje na návrat domů (čtvrtek)

NE 19. června – JÁKOB PUTUJE ZA JOSEFEM

Gn 46:1-5 „¹Izrael se vydal na cestu se vším, co měl. Když přišel do Beer-šeby, obětoval Bohu svého otce Izáka oběti. ²I řekl Bůh Izraelovi v nočních viděních: „Jákobe! Jákobe!“ A on odvětil: „Tu jsem.“ ³Bůh pravil: „Já jsem Bůh, Bůh tvého otce. Neboj se sestoupit do Egypta; učiním tě tam velikým národem. ⁴Já sestoupím do Egypta s tebou a já tě také určitě vyvedu. Josef ti vlastní rukou zatlačí oči.“ ⁵Jákob se tedy zvedl z Beer-šeby a Izraelovi synové vysadili svého otce Jákoba i své dítky a ženy na povozy, které pro ně farao poslal.“

Gn 46:6-34 „⁶Vzali svá stáda i jmění, jehož nabyli v zemi kenaanské, a přišli do Egypta, Jákob a s ním celé jeho potomstvo. ⁷Přivedl do Egypta všechno své potomstvo, své syny a vnuky, své dcery a vnučky. ⁸Toto jsou jména synů Izraelových, kteří vstoupili do Egypta: Jákob a jeho synové. Jákobův prvorozený syn Rúben; ⁹jeho synové Chanók a Palú, Chesrón a Karmí. ¹⁰Synové Šimeónovi: Jemúel, Jamín a Ohad, Jakín a Sóchar a Šaul, syn ženy kenaanské. ¹¹Synové Léviho: Geršón, Kehat a Merarí. ¹²Synové Judovi: Er, Ónan a Šela, Peres a Zerach; Er a Ónan však zemřeli v zemi Kenaanu. Synové Peresovi byli Chesrón a Chámul. ¹³Synové Isacharovi: Tóla a Púva, Jób a Šimrón. ¹⁴Synové Zabalónovi: Sered, Elón a Jachleel. ¹⁵Ti všichni jsou synové Lejini, které Jákobovi porodila v Rovinách aramských stejně jako dceru Dínu. Celkem třiatřicet synů a dcer. ¹⁶Synové Gádovi: Stíjón a Chagí, Šúni a Esbón, Éri, Aródi a Aréli. ¹⁷Synové Ašerovi: Jimna a Jišva, Jišví a Bería a jejich sestra Serach; synové Bertovi byli Cheber a Malkiel. ¹⁸To jsou synové Zilpy, kterou dal Lában své dceři Leji, a ona je porodila Jákobovi, šestnáct duší. ¹⁹Synové Jákobovy ženy Ráchel: Josef a Benjamín. ²⁰Josefovi se narodili v zemi egyptské Manases a Efrajim, které mu porodila Asenat, dcera ónského kněze Potífery. ²¹Synové Benjamínovi: Bela, Beker a Ašbel, Géra a Naamán, Echi a Róš, Mupím a Chupím a Ard. ²²To jsou synové Ráchelini, kteří se narodili Jákobovi, celkem čtrnáct duší.

²³Synové Danovi: Chušim. ²⁴Synové Neftalího: Jachseel a Gúin, Jeser a Šilém. ²⁵To jsou synové Bilhy, kterou dal Lában své dceři Ráchel, a ona je porodila Jákobovi, celkem sedm duší. ²⁶Celkový počet těch, kdo vstoupili do Egypta s Jákobem, z jehož beder vzešli, byl šedesát šest duší, kromě žen Jákobových synů. ²⁷K tomu synové Josefovi, kteří se mu narodili v Egyptě, dva. Všechny duše domu Jákobova, které vzešly do Egypta, bylo sedmdesát. ²⁸Jákob poslal před sebou k Josefovi Judu, aby dal předem pokyny do Gošenu. Pak vstoupili do země Gošenu. ²⁹Josef dal zapřáhnout do vozu a vyjel svému otci Izraelovi vstříci do Gošenu. Když se setkali, padl mu kolem krku a na jeho štípi se rozplakal. ³⁰Izrael Josefovi řekl: „Teď už mohu zemřít, když jsem spatřil tvou tvář a vím, že jsi ještě živ.“ ³¹Josef svým bratrům a rodině svého otce pravil: „Pojeďte a ohlásím to faraónovi. Řeknu mu: ‚Přišli ke mně z kenaanské země moji bratři a rodina mého otce.‘ ³²Ti muži jsou pastýři ovcí, chovatelé stád. Přišli se svým bravem a skotem a se vším, co mají.“ ³³Až vás faraó zavolá a otáže se, jaké je vaše zaměstnání, ³⁴řeknete: ‚Tvoji otroci jsou od svého mládí až doposud chovatelé stád, stejně jako naši otcové.‘ To proto, abyste se mohli usídlit v zemi Gošenu, neboť pro Egypťany jsou všichni pastýři ovcí ohavností.“

Gn 12:2 „Učiním tě velkým národem; požehnám tě, velké učiním tvé jméno. Staň se požehláním!“

Gn 15:1 „Po těchto událostech se stalo k Abramovi ve vidění slovo Hospodinovo: „Nic se neboj, Abrame, já jsem tvůj štít, tvá přehojná odměna.““

Gn 10 „¹Toto je rodopis synů Noeho: Šém, Chám a Jefet. Po potopě se jim narodili synové. ²Synové Jefetovi: Gomer a Magóg a Mádaj, Jáván a Túbal, Mešek a Tiras. ³Synové Gomerovi: Aškenaz a Rífat a Togarma. ⁴Synové Jávánovi: Eliša a Taršiš, Kitejci a Dódanci. ⁵Z nich vzešly ostrovní pronárody v různých zemích, pronárody různého jazyka a různých čeledí. ⁶Synové Chámovi: Kúš a Misrajim, Pút a Kenaan. ⁷Synové Kúšovi: Seba a Chavíla, Sabta a Raema a Sabteka. Synové Raemovi: Šeba a Dedán. ⁸Kúš pak zplodil Nimroda; ten se stal na zemi prvním bohatýrem. ⁹Byl to bohatýrský lovec před Hospodinem; proto se říká: Jako Nimrod, bohatýrský lovec před Hospodinem. ¹⁰Počátkem jeho království byl Babylón, Erech, Akad a Kalné v zemi Šineáru. ¹¹Z této země vyšel do Asýrie a vystavěl Ninive – i Rechobót-ír a Kelach ¹²a Resen mezi Ninivem a Kelachem – to je to veliké město. ¹³Misrajim zplodil Lúdány a Anámce, Lehábany a Naftúchany ¹⁴i Patrúsany a Kaslúchany – z nich vyšli Pelištejci – a Kaftórci. ¹⁵Kenaan zplodil Sidóna, svého prvorozeného, a Chéta. ¹⁶Jebúsejce, Emorejce a Girgašeje ¹⁷i Chivejce, Arkejce a Sífána, ¹⁸Arvádána a Semárce a Chamátána. Potom se čeledi kenaanské rozptýlily. ¹⁹Pomezí kenaanské se táhlo od Sidónu směrem přes Gerar až ke Gáze, směrem přes Sodomu, Gomoru, Admu a Sebójim až k Leše. ²⁰To jsou synové Chámovi v různých zemích, pronárody různých čeledí a jazyků. ²¹Také Šémovi, praotci všech Heberovců, staršímu bratrovi Jefeta, se narodili synové. ²²Synové Šémovi: Élam a Ašúr, Arpakšád a Lúd a Aram. ²³Synové Aramovi: Ús a Chúl, Geter a Maš. ²⁴Arpakšád zplodil Šelacha a Šelach zplodil Hebera. ²⁵Heberovi se narodili dva synové: jméno jednoho bylo Peleg (to je Rozčlenění), neboť za jeho dnů byla rozčleněna; a jméno jeho bratra bylo Joktán. ²⁶Joktán pak zplodil Almódada a Šelefa, Chasarmáveta a Jeracha, ²⁷Hadórama a Úzala a Diklu, ²⁸Óbala a Abímaela a Šebu, ²⁹Ófíra a Chavílu a Jóbaba; ti všichni jsou synové Joktánovi. ³⁰Jejich sídliště bylo od Měsí směrem k Sefáru, hoře na východě. ³¹To jsou synové Šémovi různých čeledí a různých jazyků, různé pronárody v různých zemích. ³²To jsou čeledi synů Noeho podle jejich rodopisu v různých pronárodech; z nich pak po potopě vzešly všechny pronárody na zemi.“

Ř 10:12.13 „¹²Není rozdílu mezi Židem a Řekem: Vždyť je jeden a týž Pán všech, štědrý ke všem, kdo ho vzývají, neboť ¹³každý, kdo vzývá jméno Páně, bude spasen.“

PO 20. června – JÁKOB V EGYPTĚ

Gn 47:1-7 „¹Josef šel a oznámil faraónovi: „Můj otec a moji bratři se svým bravem a skotem i se vším, co mají, přišli ze země kenaanské. Jsou tu v zemi Gošenu.“ ²Potom vzal ze svých bratrů pět mužů a postavil je před faraóna. ³Faraó se jeho bratrů otázel: „Jaké je vaše zaměstnání?“ Oni mu odvětili: „Tvoji otroci jsou pastýři ovcí stejně jako naši otcové.“ ^{4A}řekli faraónovi: „Přišli jsme, abychom v této zemi pobývali jako hosté, poněvadž pro ovce tvých otroků nebyla žádná pastva; na kenaanskou zemi těžce dolehl hlad. Dej svolení, ať tvoji otroci mohou sídlit v zemi Gošenu.“ ⁵Faraó řekl Josefovi: „Tvůj otec a tvoji bratři přišli přece k tobě. ⁶Egypťská země je před tebou. Usídli tedy otce a bratry v nejlepších částech země. Ať sídlí v zemi Gošenu. Máš-li za to, že jsou mezi nimi schopní muži, ustanov je správci nad mými stády.“ ⁷Pak uvedl Josef svého otce Jákoba a postavil jej před faraóna, a Jákob faraónovi požehnal.“

Gn 47:8-31 „⁸Faraó se Jákoba otázel: „Kolik je let tvého života?“ ⁹Jákob mu odvětil: „Dnů mého putování je sto třicet let. Léta mého života byla nečetná a zlá, nedosáhla let života mých otců za dnů jejich putování.“ ¹⁰Když Jákob faraónovi požehnal, vyšel od něho.“

Otázky k rozhovoru

1. Po Jákobově smrti se bratři obávali, že se jim teď Josef pomstí. Co se z tohoto příběhu dozvídáme o vině, kterou v sobě neustále nesli? Co nás Josefova reakce učí o odpuštění viníkům?

2. Jaké paralely mezi životem Josefa a Ježíše můžeme najít?

3. Uvažujte o tom, že ačkoli Bůh zná budoucnost, stále máme svobodu dělat vlastní rozhodnutí. Jak lze sladit tyto dva pohledy?

Praktický závěr

Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.

Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?

Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

⁷Bůh mě poslal před vámi, aby zajistil vaše potomstvo na zemi a aby vás zachoval při životě pro veliké vysvobození.
⁸A tak jste mě sem neposlali vy, ale Bůh. On mě učinil otcem faraónovým, pánem celého jeho domu a vladařem v celé egyptské zemi.⁹Putujte rychle k otci a řekněte mu: „Toto praví tvůj syn Josef: Bůh mě učinil pánem celého Egypta. Nezapomej se a sestup ke mně.“

Ex 13:19 „Mojžíš vzal s sebou Josefovy kosti. Ten totiž závázal Izraelce přísahou: „Až vás Bůh navštíví, vynesete odtud s sebou mé kosti.““

Zj 21:1-4 „¹A viděl jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pominuly a moře již vůbec nebylo.
²A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha.
³A slyšel jsem veliký hlas od trůnu: „Hle, přibyték Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi, ⁴a setře jim každou slzu z očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude – neboť co bylo, pominulo.““

PÁ 24. června – PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Pro další studium si přečtěte druhou část 21. kapitoly „Josef a jeho bratři“ v knize Na úsvitu dějin (PP 233–240; NUD 109–113).

„Josefův život ilustruje život Krista. Závist vedla Josefovy bratry k tomu, že ho prodali do Egypta. Doufali, že tím zabrání tomu, aby se stal větším než oni. Libovali si, že se už nemusí obávat jeho snů, že zcela znemožnili jejich naplnění. Avšak Bůh změnil jejich životní dráhu, aby se událo právě to, čemu se snažili zabránit. Podobně kněží a starší žárlili na Krista. Usmrtili ho, aby mu znemožnili stát se králem, přesto však tomu nemohli zabránit.

Josef se díky svému otroctví v Egyptě stal pro rodinu svého otce spasitelem. Tato skutečnost ovšem nezmenšila vinu jeho bratrů. Podobně Kristovo ukřižování jeho nepřáteli z něj učinilo Vykupitele lidstva, Spasitele padlého pokolení a Vládcu nad celým světem. Avšak zločin jeho vrahů byl stejně odporný, jako kdyby Boží prozřetelná ruka neřídila události.

Josef byl pro svoji zásadnost falešně osouzen a uvržen do vězení. Podobně Kristus byl kvůli své spravedlnosti opovržen a odmítnut, neboť jeho sebezapíravý život odsuzoval hřích. A ačkoli se neprovinil žádným zlem, byl na základě svědectví falešných svědků odsouzen. Josefova trpělivost uprostřed nespravedlnosti, jeho pohotovost odpustit a šlechetná shovívavost vůči jeho krutým bratrům představují Spasitelovu trpělivou vytrvalost tváří v tvář zášti a tupení bezbožných lidí i jeho odpuštění všem, kdo k němu přijdou s vyznáním svých hříchů a prosbou o odpuštění.“ (PP 239.240; NUD 112.113)

¹¹Josef pak svého otce a bratry usadil a dal jim trvalé vlastnictví v zemi egyptské, v nejlepší její části, v zemi Ramesesu, podle faraónova rozkazu.¹²A opatroval svého otce i bratry chlebem, celý dům svého otce až po ty nejmenší.¹³V celé zemi nebyl chléb; hlad doléhal velmi těžce. Země egyptská i země kenaanská byly hladem vyčerpány.¹⁴Za obilí, které nakupovali, vybral Josef všechno stříbro, co se ho jen v zemi egyptské a kenaanské našlo, a odvedl je do faraónova domu.¹⁵Tak došlo v zemi egyptské i kenaanské stříbro a všichni Egypťané přicházeli k Josefovi a žádali: „Dej nám chleba; copak ti máme umírat před očima jen proto, že nemáme stříbro?“¹⁶Josef rozhodl: „Když už nemáte stříbro, dejte svá stáda a já vám za ně dám chléb.“¹⁷Přiváděli tedy svá stáda k Josefovi a Josef jim dával chléb za koně, za stáda bravu a skotu a za osly. Pečoval o ně tím, že jim v onom roce poskytoval za všechna jejich stáda chléb.¹⁸Tak uplynul onen rok. V příštím roce však přišli znovu a řekli mu: „Nebudeme před pánem tajit, že stříbro došlo a stáda dobytka už též patří pánovi. Jak pán vidí, zůstala nám už jen těla a půda.“¹⁹Proč ti máme umírat před očima, my i naše půda? Kup nás i s našimi půdami za chléb a budeme i se svou půdou faraónovými otroky. Vydej osivo, abychom zůstali naživu a nezemřeli a naše půda aby nezpustla.“²⁰Josef tedy skoupl všechnu egyptskou půdu pro faraóna. Všichni Egypťané prodávali svá pole, neboť na ně tvrdě doléhal hlad. Země se tak stala vlastnictvím faraónovým.²¹A lid od jednoho konce egyptského pomezí až ke druhému uvedl pod správu měst.²²Pouze půdu kněží nekupovali, neboť kněží měli od faraóna své důchody a žili z důchodů, které jim faraó dával; proto svou půdu nemuseli prodat.²³Josef potom řekl lidu: „Dnes jsem koupil pro faraóna vás i vaši půdu. Zde máte osivo a půdu osejte.“²⁴Pětinu z úrody budete odevzdávat faraónovi a čtyři díly vám zůstanou k oseť pole a pro obživu vaší a vašich domů a pro obživu vašich dětí.“²⁵Odpověděli: „Tys nás zachoval při životě! Jen když získáme přízeň svého pána! Budeme faraónovými otroky.“²⁶Josef tedy vydal o egyptské půdě nařízení dodnes platné: pětinu úrody patří faraónovi. Faraónovým vlastnictvím se nestala jediná půda kněží.²⁷Izrael se usadil v egyptské zemi, na území Gošenu. Zabydleli se v ní, rozplodili se a velmi se rozmnožili.²⁸Jákož žil v egyptské zemi ještě sedmnáct let; všech let Jákožova života bylo sto čtyřicet sedm.²⁹Když se přiblížil den Izraelovy smrti, zavolal svého syna Josefa a řekl mu: „Jestliže jsem získal tvoji přízeň, vlož prosím ruku na můj klín a prokaž mi milosrdenství a věrnost: Nepohrbiš mě prosím v Egyptě!“³⁰Až ulehnu ke svým otcům, vynes mě z Egypta a pochovej mě v jejich hrobě.“ Odpověděl: „Zachovám se podle tvých slov.“³¹Izrael řekl: „Přísaha je mi.“ Tedy mu přísahal. I poklonil se Izrael k hlavám lůžka.“

Dt 17:16 „Avšak ať nemá mnoho koní a ať neuvádí lid zpátky do Egypta, aby měl více koní. Hospodin vám přece řekl: „Nikdy se už touto cestou nevracejte.““

Lv 14:11 „Očišťující kněz postaví očišťovaného muže i ty věci před Hospodina, ke vchodu do stanu setkávání.“

1Pt 2:9 „Vy však jste ‚rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid náležející Bohu‘, abyste hlásali mocné skutky toho, kdo vás povolal ze tmy do svého podivuhodného světla.“

ÚT 21. června – JÁKOB ŽEHNÁ JOSEFOVÝM SYNŮM

Gn 48:13-16 „¹³Vzal oba, pravou rukou Efrajima a postavil ho k Izraelově levici, levou rukou Manasesa a postavil ho k Izraelově pravici.¹⁴I vztáhl Izrael pravici a položil ji na hlavu Efrajima, který byl mladší, a levici na hlavu Manasesovu. Zkrvžil ruce úmyslně, ačkoli prvorozený byl Manases.¹⁵Požehnal Josefovi takto: „Bůh, před nímž ustavičně chodívali moji otcové Abraham a Izák, Bůh, Pastýř, který mě vodí od počátku až dodnes,¹⁶Anděl, Vykupitel, jenž před vším zlým mě chránil, ať požehná těm chlapcům. Ať se v nich hlásá mé jméno a jméno mých otců Abrahama a Izáka; ať se nesmírně rozmnoží uprostřed země.““

Gn 48 „¹Po těchto událostech pověděli Josefovi: „Tvůj otec je nemocen.“ Vzal tedy Josef s sebou oba své syny, Manasesa a Efrajima.²I oznámili Jakobovi: „Přichází k tobě tvůj syn Josef.“ Tu se Izrael vzbudil a posadil se na lůžku.³Jákož Josefovi řekl: „Bůh všemohoucí se mi ukázal v Lúzu v kenaanské zemi a požehnal mi ⁴ slovy: ‚Hle, rozplodím tě a rozmnožím a učiním tě společenstvím lidských pokolení. Tuto zemi dávám do věčného vlastnictví tvému potomstvu.‘⁵Oba synové, kteří se ti v egyptské zemi narodili před mým příchodem k tobě do Egypta, budou nyní moji. Efrajim a Manases jsou moji jako Rúben a Šimeón.⁶Děti pak, které zplodíš po nich, budou tvé; ve svém dědictví se budou nazývat jmény svých bratrů.⁷Když jsem přicházel z Rovin aramských, zemřela mi před očima Ráchel; bylo to v kenaanské zemi na cestě nedaleko Efraty a pochoval jsem ji tam u cesty do Efraty, to je do Betléma.“⁸Izrael pohledl na Josefovy syny a zeptal se: „Kdo to je?“⁹Josef otcí odvětil: „To jsou moji synové, které mi zde Bůh dal.“ Otec řekl: „Nuže, přiveď je ke mně, abych jim požehnal.“¹⁰Izrael měl totiž oči obtížně stáří a špatně viděl. Josef je k němu přivedl, on je políbil a objal.¹¹Izrael Josefovi řekl: „Nedoufal jsem, že ještě někdy uvidím tvou tvář, a hle, Bůh mi dopřál vidět i tvé potomky.“¹²Poté je Josef odvedl od jeho kolenou a sklonil se tváří až k zemi.¹³Vzal oba, pravou rukou Efrajima a postavil ho k Izraelově levici, levou rukou Manasesa a postavil ho k Izraelově pravici.

¹⁴I vztáhl Izrael pravici a položil ji na hlavu Efrajima, který byl mladší, a levici na hlavu Manasosovu. Zkrfžil ruce úmyslně, ačkoli prvorozený byl Manases. ¹⁵Požehnal Josefovi takto: „Bůh, před nímž ustavičně chodívali moji otcové Abraham a Izák, Bůh, Pastýř, který mě vodí od počátku až dodnes, ¹⁶Anděl, Vykupitel, jenž před vším zlým mě chránil, ať požehná těm chlapcům. Ať se v nich hlásá mé jméno a jméno mých otců Abrahama a Izáka; ať se nesmírně rozmnoží uprostřed země.“ ¹⁷Josef viděl, že otec položil pravou ruku na hlavu Efrajimovu, a nelíbilo se mu to. Uchopil tedy otcovu ruku, aby ji přenesl z hlavy Efrajimovu na hlavu Manasosovu. ¹⁸Řekl mu: „Ne tak, otče, vědyť prvorozený je tento. Polož svou pravici na jeho hlavu.“ ¹⁹Otec však odmítl: „Vím, synu, vím. Také on se stane lidem a také on vzroste. Jeho mladší bratr jej však přeroste a jeho potomstvo naplní pronárody.“ ²⁰A toho dne jim požehnal: „Tvým jménem bude Izrael žehnat: Bůh tě učí jako Efrajima a Manasesa.“ Tak povýšil Efrajima nad Manasesa. ²¹Josefovi Izrael řekl: „Hle, já umírám, ale Bůh bude s vámi a přivede vás zpátky do země vašich otců.“ ²²Tobě dávám o jeden díl víc než tvým bratrům; získal jsem jej z rukou Emorejců svým mečem a svým lukem.“

Gn 35:1-15 „¹I řekl Bůh Jákobovi: „Vstaň a vystup do Bét-elu, usaď se tam a udělej tam oltář Bohu, který se ti ukázal, když jsi prchal před svým bratrem Ezauem.“ ²Jákob tedy řekl svému domu i všem, kteří byli s ním: „Zbavte se cizích bohů, které máte mezi sebou! Očistěte se, převlékněte si šat, ³budeme putovat do Bét-elu. Chci tam udělat oltář Bohu, který mi odpovídal v den mého souzení a byl se mnou na cestě, kterou jsem šel.“ ⁴Odevzdali tedy Jákobovi všechny cizí bůžky, které u sebe měli, i všechny náušnice a Jákob je zakopal pod posvátným stromem u Šekemu. ⁵Potom táhli dál. Na okolní města padl děs Boží; proto Jákobovy syny nepronásledovali. ⁶Tak přišel Jákob i všechen lid, který byl s ním, do Lúzu, to je do Bét-elu v zemi kenaanské. ⁷Tam vybudoval oltář a vzýval na tom místě Boha Bét-elu, neboť se mu tam zjevil sám Bůh, když prchal před svým bratrem. ⁸Zde zemřela Rebečina chůva Debóra a byla pochována dole u Bét-elu pod posvátným dubem, který pojmenoval Posvátný dub pláče. ⁹I ukázal se Bůh znovu Jákobovi, když přišel z Rovin aramských, a požehnal mu ¹⁰slovy: „Tvé jméno bylo Jákob; už nebudeš zván Jákob, tvé jméno bude Izrael.“ A dal mu jméno Izrael. ¹¹Dále mu Bůh řekl: „Já jsem Bůh všemohoucí. Plod' a množ se; vzejde z tebe národ a společenství pronárodů, i králové vzejdou z tvých beder. ¹²Zemi, kterou jsem dal Abrahamovi a Izákovi, tu dám tobě; tvému potomstvu dám tuto zemi.“ ¹³Potom Bůh vystoupil od něho z toho místa, kde s ním mluvil. ¹⁴A Jákob na tom místě, kde s ním mluvil, postavil posvátný sloup, sloup kastyň, a vykonal na něm úlitbu: polil jej vrchu olejem. ¹⁵Místu, kde s ním mluvil Bůh, dal Jákob jméno Bét-el.“

Gn 17:8 „A tobě i tvému potomstvu dávám do věčného vlastnictví zemi, v níž jsi hostem, tu celou zemi kenaanskou. A budu jim Bohem.“

Gn 31:13 „Já jsem Bůh z Bét-elu, kde jsi olejem pomazal posvátný sloup a kde ses mi zavázal slibem. Vyjdi teď hned z této země a navrať se do své rodné země.“

Gn 32:26-29 „²⁶Když viděl, že Jákaoba nepřemůže, poranil mu při zápalení kyčelní kloub, takže se mu vykloubil. ²⁷Neznámý řekl: „Pusť mě, vzešla jitřenka.“ Jákob však odvětil: „Nepustím tě, dokud mi nepožehnáš.“ ²⁸Otázal se: „Jak se jmenuješ?“ Odpověděl: „Jákob.“ ²⁹Tu řekl: „Nebudou tě už jmenovat Jákob (to je Úskočný), nýbrž Izrael (to je Zápasí Bůh), neboť jsi jako kníže zápasil s Bohem i s lidmi a obstál.““

Gn 33:18,19 „¹⁸Potom přišel Jákob cestou z Rovin aramských pokojně k městu Šekemu, které je v zemi kenaanské. Utábořil se před městem ¹⁹a od synů Chamóra, otce Šekemova, koupil za sto kesít díl pole, na němž si postavil stan.“

Joz 24:1 „Jozue shromáždil všechny izraelské kmeny do Šekemu. Svolal izraelské starší, představitele, soudce a správce, a postavili se před Bohem.“

Gn 12:3 „Požehnám těm, kdo žehnají tobě, proklejí ty, kdo ti zlořečí. V tobě dojdou požehnání veškeré čeledi země.“

Sk 3:25,26 „²⁵Vás se týkají zaslíbení proroků i smlouva, kterou Bůh uzavřel s vašimi otci, když řekl Abrahamovi: „V tvém potomstvu budou požehnány všechny národy na zemi.“ ²⁶Přede vším pro vás povolal svého služebníka a poslal ho k vám, aby vám přinesl požehnání a odvrátil každého od jeho hříchů.“

ST 22. června – JÁKOB ŽEHNÁ SVÝM SYNŮM

Gn 49:8-12 „⁸Tobě, Judo, tobě vzdají čest tví bratři. Na šíji nepřátel dopadne tvá ruka; synové tvého otce se ti budou klanět. ⁹Mládě lví je Juda. S úlovkem, můj synu, vystoupil jsi vzhůru. Stočil se a odpočíval jako lev, jak lvíce. Kdo ho donutí, aby povstal? ¹⁰Juda nikdy nebude zbaven žezla ani palcátu, jenž u nohou mu leží, dokud nepřijde ten, který z něho vzejde; toho budou poslouchat lidská pokolení. ¹¹Své oslátko si přiváže k vinné révě, mládě své oslice k révovi. Oděv svůj vypere ve víně, háv knížecí v krvi hroznů. ¹²Oči bude mít tmavší než víno, zuby bělejší než mléko.“

Gn 49:1-28 „¹I povolal Jákob své syny a řekl: „Sejděte se, oznámím vám, co v budoucnu vás potká. ²Shromážděte se a slyšte, synové Jákobovi, slyšte Izraele, svého otce. ³Rúbene, tys můj prvorozený, síla má a prvotina mého mužství; povznesenost a moc překypuješ. ⁴Přetekls jak vody; nebudeš však první, protože jsi vstoupil na otcovo lože. Tehdy znesvětils je. Na mé lůžko vstoupil! ⁵Šimeón a Lévi, bratři, jejich zbraně – nástroj násilí. ⁶V jejich kruh ať nevstupuje moje duše, s jejich spojkem zajedno ať není moje sláva, neboť v hněvu povraždili muže, ve svém rozvášnění ochromili býky. ⁷Bud' proklet jejich hněv, že byl tak prudký, jejich prchlivost, že byla tak krutá. Rozdělím je v Jákobovi, rozptýlím je v Izraeli. ⁸Tobě, Judo, tobě vzdají čest tví bratři. Na šíji nepřátel dopadne tvá ruka; synové tvého otce se ti budou klanět. ⁹Mládě lví je Juda. S úlovkem, můj synu, vystoupil jsi vzhůru. Stočil se a odpočíval jako lev, jak lvíce. Kdo ho donutí, aby povstal? ¹⁰Juda nikdy nebude zbaven žezla ani palcátu, jenž u nohou mu leží, dokud nepřijde ten, který z něho vzejde; toho budou poslouchat lidská pokolení. ¹¹Své oslátko si přiváže k vinné révě, mládě své oslice k révovi. Oděv svůj vypere ve víně, háv knížecí v krvi hroznů. ¹²Oči bude mít tmavší než víno, zuby bělejší než mléko. ¹³Zabulón se rozloží až k břehům moře, tam, kde lodě kotví, dosáhne až k Sidónu svým bokem. ¹⁴Isachar, to kostnatý je osel. Mezi dvěma ohradami odpočívá. ¹⁵Uviděl, jak dobré odpočívání mít bude a že rozkošná je země; sehnul hřbet a břemena nosil, podrobil se otrockým pracím. ¹⁶Dan, ten povede pře svého lidu jako jeden z kmenů Izraele. ¹⁷Hadem na cestě bud' Dan, bud' na stezce růžkatou zmijí, jež do paty uštíkně koně, že se jeho jezdec skácí nazpět. – ¹⁸Ve tvou spásu naději jsem složil, Hospodine! ¹⁹Na Gáda se vrhne horda, on však hordě tě do týla vpadne. ²⁰Ašerův chléb bude tučnost sama, lahůdky i králům bude skýtat. ²¹Nefalí, laň vpuštěná, promlouvá úchvatnými slovy. ²²Josef, toť mladý plodonosný štěp, plodonosný štěp nad pramenem, přes zeď pnou se jeho ratolesti. ²³Hořkostí ho naplnili, ohrožovali ho, střelci úklady mu nastrojili. ²⁴Jeho luk si zachová svou pružnost, jeho paže svoji svěžest. Z rukou Přesilného Jákobova vzejde pastýř, kámen Izraele, ²⁵z rukou Boha tvého otce. Kéž pomáhá tobě, kéž ti Všemohoucí žehná shora hojným požehnáním nebes, hojným požehnáním tůně propastné, jež odpočívá dole, hojným požehnáním prsu, požehnáním lůna. ²⁶Požehnání tvého otce překonají požehnání horstev věčných, pahorků dávnověkých dary vytouzené. Ať přijdou na hlavu Josefovou, na temeno zaslíbené mezi bratry. ²⁷Benjamin svůj úlovek rve jako vlk, co odvěkl, počtírá hned ráno, večer dělí kořist.“ ²⁸To jsou všechny izraelské kmeny, celkem dvanáct, a toto k nim mluvil jejich otec, když jim žehnal. Každému požehnal zvláštním požehnáním.“

Iz 2:2 „I stane se v posledních dnech, že se hora Hospodinova domu bude tyčit nad vrcholey hor, bude povznesena nad pahorky a budou k ní proudit všechny pronárody.“

Da 10:14 „Přišel jsem, abych tě poučil o tom, co potká tvůj lid v posledních dnech, neboť vidění se týká těchto dnů.“

Iz 9:5-7 „⁵Neboť se nám narodí dítě, bude nám dán syn, na jehož rameni spočine vláda a bude mu dáno jméno: „Divuplný ráde, Božský bohatýř, Otec věčnosti, Vládce pokoje.“ ⁶Jeho vladařství se rozšíří a pokoj bez konce spočine na trůně Davidově a na jeho království. Upevní a podepře je právem a spravedlností od toho času až navěky. Horlivost Hospodina zástupů to učiní. ⁷Slovo poslal Panovník proti Jákobovi a dopadlo na Izraele.“

Fp 2:10 „⁹Proto ho Bůh vyvýšil nade vše a dal mu jméno nad každé jméno, ¹⁰aby se před jménem Ježíšovým sklonilo každé koleno – na nebi, na zemi i pod zemí.“

ČT 23. června – NADĚJE NA ZASLÍBENOU ZEMI

Gn 50:22-26 „²²Josef sídlil v Egyptě i s domem svého otce a byl živ sto deset let. ²³Syny Efrajimovy viděl do třetího pokolení. Těž synové Makíra, syna Manasosova, se zrodili na Josefova kolena. ²⁴Potom Josef svým bratrům řekl: „Já umírám, ale Bůh vás jistě navštíví a vyvede vás odtud do země, kterou přísáhl slíbit Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi.“ ²⁵A zapřisáhl syny Izraelovy slovy: „Bůh vás jistě navštíví a pak odtud vynesete mé kosti.“ ²⁶I umřel Josef, když mu bylo sto deset let; nabalzamovali ho a položili do rakve v Egyptě.“

Gn 49:28-31 „²⁸To jsou všechny izraelské kmeny, celkem dvanáct, a toto k nim mluvil jejich otec, když jim žehnal. Každému požehnal zvláštním požehnáním. ²⁹Také jim přikázal: „Až budu připojen ke svému lidu, pochovejte mě k mým otcům do jeskyně, která je na poli Chetejce Efróna, ³⁰do jeskyně na poli v Makpele, naproti Mamre v kenaanské zemi; to pole koupil Abraham od Chetejce Efróna, aby měl vlastní hrob. ³¹Tam pochovali Abrahama a jeho ženu Sáru, tam pochovali Izáka a jeho ženu Rebeku, a tam jsem pochoval Leu.“

Gn 50:18-21 „¹⁸Pak přišli bratři sami, padli před ním a řekli: „Tu jsme, měj nás za otroky!“ ¹⁹Josef jim však odvětil: „Nebojte se. Což jsem Bůh? ²⁰Vy jste proti mně zamýšleli zlo, Bůh však zamýšlel dobro; tím, co se stalo, jak dnes vidíme, zachoval naši životy četný lid. ²¹Nebojte se už tedy; postarám se o vás i o vaše děti.“ Tak je těšil a promlouval jim k srdci.“

Gn 45:5,7-9 „⁵Avšak netrapte se teď a nevyčítejte si, že jste mě sem prodali, neboť mě před vámi vyslal Bůh pro zachování života. ...